

13

ΝΟΕΜΒΡΗΣ '85
Τιμή 50 δραχ.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Κομμουνιστικό πρόγραμμα

η κρίση στις πλάτες των αφεντικών

Έξω Κράτος- Δικαιοσύνη

απ' τα Συνδικάτα

Το επόμενο

«κομμουνιστικό πρόγραμμα»

Στο "Κ.Π." που θα κυκλοφορήσει προσεχώς θα υπάρχουν μεταξύ άλλων (αν δεν υπάρξει πρόβλημα χώρου) και άρθρα για:

- *Την κατάσταση στα "Ναυπηγεία Ελευσίνας".
- *Την παρέμβαση-απολογισμό της "Αντικοινοβουλευτικής Πρωτοβουλίας" στις εκλογές της 2 Ιούνη.
- *Τη δουλειά με τούρκους, κούρδους και έλληνες συντρόφους για το στήσιμο του "Κέντρου Ελληνικής-Τούρκικης-Κούρδικης Αλληλεγγύης".
- *Μια ιστορική ανάλυση της κοινωνίας στην Τουρκία.
- *Την τεχνολογία και την εργατική τάξη.
- *Το ρατσισμό στην Γαλλία.
- *Την κρίση της 3ης Διεθνούς (20-26) και το βιβλίο του Χ. Γκρούμπερ για τους Λένιν, Λούξεμπουργκ, Μπορντίγκα κλπ.

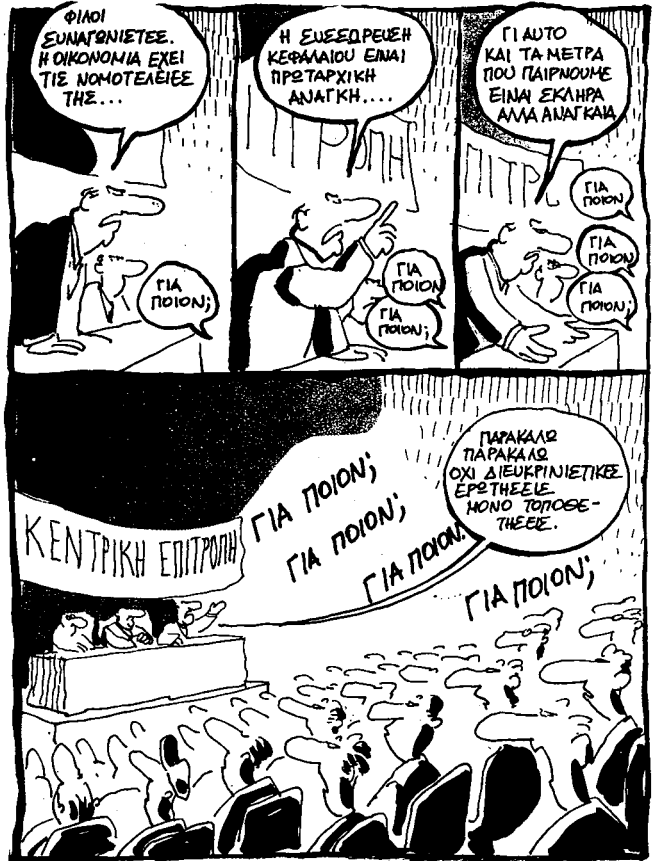
Λίγη υπομονή παιδιά και έρχεται...

Η λιτότητα και η πραγματική αντιπρόταση

Τα πρόσφατα οικονομικά μέτρα της κυβέρνησης μπορούμε να πούμε ότι αιφνιδίασαν, ως ένα βαθμό. Όσο και αν τα "μαύρα σύννεφα" άρχισαν να φαίνονται στον ορίζοντα πριν τη "νύχτα της μεγάλης σφαγής" στις 11/10, που εξαγγέλθηκαν επίσημα, όμως ο πολύς κόσμος δεν υποψιαζόταν ότι θα έρχονταν χωρίς να έχουν προηγηθεί κάποιες διαδικασίες που θα απέβλεπαν στη συναίνεση των στρωμάτων που θίγονται άμεσα.

Όσο και αν δεν υπάρχει λόγος να αρχίσουμε να παίζουμε με σενάρια του στυλ "δεν πίστευε η κυβέρνηση ότι θα υπάρξουν τέτοιες αντιδράσεις" είναι γεγονός ότι η αποδοχή δεν ήταν αυτή που περιμέναμε.

Ο πρώτος και κύριος λόγος θα πρέπει να αναζητηθεί στο κλίμα που είχε δημιουργηθεί στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου. Όσο και αν οι δυο κύριοι αντίπαλοι, το ΠΑΣΟΚ και η ΝΔ, κατάφεραν να μετατρέψουν σε ...πλαστικές σημαιούλες τους οπαδούς τους άλλο τόσο δεν κατάφερε το ΠΑΣΟΚ (αφού δεν το επεδίωξε) να προετοιμάσει τους οπαδούς του για μια αμαχητί αποδοχή της πτώσης του βιοτικού τους επιπέδου.

ΙΩΑΝΝΟΥ - ΣΧΟΛΙΑΣΤΗΣ 1-11-85

Πρώτη διαπίστωση λοιπόν είναι ότι τα μέτρα (και μιλάμε για το πρώτο πακέτο πάντα) τραυμάτισαν ανεπαρόντως την αξιοπιστία της κυβέρνησης. Τόσο που ακόμα και οι ειδικοί τσανακογλύφτες επιστήμονες που ανέλαβαν να μας πείσουν για την αναγκαιότητα τους να μην τολμών να διαβεβαιώσουν για την επιτυχία τους αν δεν.... Τόσο ακόμα που να πέφτουν στο κενό οι οποιοσδήποτε προσπάθειες να στραφεί η προσοχή του κόσμου στους εξωτερικούς κινδύνους (τον κίνδυνο από Τουρκία, τις παραβιάσεις των αμερικάνων κλπ) και να γίνεται προσπάθεια να στραφεί η προσοχή στον "εσωτερικό κίνδυνο των δυνάμεων της αποσταθεροποίησης".

γιατί πάρθηκαν τα μέτρα

Δεν χρειάζεται να γίνει καμιά ειδική ανάλυση εδώ αφού έχουν γραφτεί τόσα πολλά. Ας κάνουμε όμως κάποιες συγκρίσεις που δείχνουν καθαρά ότι όλες οι τάξεις του πληθυσμού δεν πληρώνουν τα ίδια. Αντίθετα μάλιστα.

Ενώ η ΑΤΑ κόβεται εντελώς στο β' τετράμηνο του 85 και ουσιαστικά καταργείται τα δυο επόμενα χρόνια, τα αφεντικά θα πληρώσουν μια γελοία εφάπαξ εισφορά στα φορολογητέα έσοδα (3%-10%). Βέβαια οι επιχειρήσεις που παρουσιάζουν ζημία (με τους μεθοδευμένα κλεισμένους ισολογισμούς τους) μένουν εντελώς απέξω (και μιλάμε για το 1/3 των ΑΕ και ΕΠΕ περίπου), ενώ η εφάπαξ εισφορά υπερκαλύπτεται από τα πάνω από 200 δις δρχ που θα μεταφερθούν στα ταμεία των αφεντικών από τις τσέπες των εργαζόμενων.

Η πάταξη της φοροδιαφυγής παραμένει ένα όραμα αφού ούτε μέτρα συγκεκριμένα προς τον τομέα αυτόν ανακινούνται ούτε μηχανισμοί αποτρεπτικοί υπάρχουν. Αντίθετα η τάση της αύξησης της φάνηκε από τις πρώτες ώρες της ανακοίνωσης των μέτρων με την εκτόξευση των

τιμών στα ύψη στα περισσότερα είδη, ακόμα και στα "κατ' εξοχήν" εγχώρια. Ενώ "επίσημα" δίνεται πράσινο φως για την αύξηση της με τον καθορισμό της εφάπαξ εισφοράς στα δηλωμένα κέρδη μετά τις 31/12/84 παρέχοντας έτσι το δικαίωμα να μαγειρέψουν τους ισολογισμούς της χρήσης 85.

Οι περικοπές δαπανών στο δημόσιο τομέα δεν αφορούν βέβαια την "αγορά του αιώνα" ούτε την αναθεώρηση των ληστροικών συμβάσεων τύπου ΠΕΣΙΝΕ στην τιμή πώλησης του ηλεκτρικού ρεύματος από τη ΔΕΗ κλπ αλλά την περικοπή της ΑΤΑ των υπάλληλων, την ελαχιστοποίηση των προσλήψεων, το κόσμητο των κοινωνικών παροχών κλπ.

Με αυτά τα γενικά παραδείγματα φαίνεται προς τα που στρέφεται η λιτότητα και ποιους ωφελεί άμεσα η εφαρμογή της. Ως προς τις τελικές επιδιώξεις τώρα μέσα στα δυο χρόνια που θα διαρκέσουν (και αυτό θα ξεκαθαρίσει περισσότερο με την αναγγελία των υπόλοιπων "πακέτων") φαίνεται πως οι επιδιώξεις της κυβέρνησης συνοψίζονται στα παρακάτω:

1. Εφαρμογή των εντολών της ΕΟΚ και του ΔΝΤ που επέβαλλαν λιτότητα για τους εργαζόμενους σαν απαραίτητη προϋπόθεση για να δώσουν δάνεια.
2. Μείωση της εσωτερικής ζήτησης (με την πτώση του βιοτικού επιπέδου) και παροχή μεγαλύτερων κινήτρων στον ιδιωτικό τομέα για να κάνει επενδύσεις. Κι οπωσδήποτε συρρίκνωση του δημόσιου τομέα στους χώρους που επεμβαίνει ο ιδιωτικός.
3. Μείωση των εισαγωγών (με την υποτίμηση της δραχμής) και αύξηση των εξαγωγών.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την οποιαδήποτε επιτυχία των μέτρων η συναίνεση των εργαζόμενων με το σταμάτημα κάθε διεκδικητικού αγώνα και η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας. Και παράλληλα η ενεργοποίηση των ιδιωτικών επιχειρήσεων ώστε να ρισκάρουν σε επενδύσεις, εφαρμογή νέων ανταγωνιστικών στο εξωτερικό μεθόδων κλπ.

Αν η δεύτερη προϋπόθεση έχει ελάχιστες πιθανότητες να πετύχει λόγω της τάσης της ελληνικής ιδιωτικής πρωτοβουλίας να μην κάνει παραγωγικές επενδύσεις, αλλά απλά να τσεπώνει δάνεια, η πρώτη όμως (η συναίνεση των εργαζόμενων) είναι σχεδόν σίγουρο μαθηματικά ότι θα αποτύχει. Γιατί ακόμα και εκείνοι οι εργαζόμενοι που αποδέχονται τα μέτρα σαν "σκληρά αλλά αναγκαία" δεν έχουν όχι μόνο κίνητρο χρηματικό για να εντατικοποιήσουν την εργασία τους (αντίθετα μάλιστα) αλλά ούτε και πίστη στις προϋποθέσεις καλύτερευσης του βιοτικού τους επιπέδου.

Επομένως το μόνο χειροπιαστό, από οικονομικής άποψης, αποτέλεσμα θα είναι η χειροτέρευση του βιοτικού επιπέδου των εργαζόμενων και η αύξηση της ανεργίας.

Ο ΤΡΙΤΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

ΕΙΝΑΙ ΣΚΛΗΡΟΣ
ΑΛΛΑ ΑΝΑΓΚΑΙΟΣ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΙΝΟΥ

ΠΟΝΤΙΚΙ 25-10-85

Παραπέρα όμως πέρα από τις προθέσεις της κυβέρνησης για ρίξιμο και άλλων βαρών στις πλάτες των εργαζόμενων είναι βέβαιο ότι η φιλοσοφία του καλοπιάσματος των αφεντικών θα τους ανοίξει την όρεξη να απαιτήσουν και άλλα προνόμια και απαλλαγές. Ήδη έχουν αρχίσει να ψυθιρίζονται προτάσεις για απαλλαγή από την πληρωμή αποζημιώσεων σε όσους απολύονται, για κόψιμο του επιδόματος χριστουγέννων κλπ.

Ετσι λοιπόν τα μέτρα λιτότητας πέρα από οικονομικές αναλύσεις για την τελική έκβαση τους εκφράζουν την επίσημη δήλωση ολοκληρωτικής υποταγής του "σοσιαλισμού" στις επιταγές του κεφαλαίου.

Οι άλλες προτάσεις εξόδου από την κρίση

Δεν θα ασχοληθούμε ιδιαίτερα με την κριτική της ΝΔ γιατί στερείται κάθε σοβαρότητας. Την ίδια στιγμή που οι κεφαλαιοκράτες ανοικτά υποστηρίζουν τα κυβερνητικά μέτρα ο Μητσοτάκης και τα τσιράκια του μπλέκονται ανάμεσα στην αποφυγή της καταδίκης των μέτρων στήριξης του κεφαλαίου και από την άλλη την εκμετάλλευση της δυσαρέσκειας των εργαζόμενων.

Ετσι οι "σοβαρότερες" αντιπροτάσεις έρχονται μέσα από το ΚΚΕ, το ΚΚΕσ και τη συνδικαλιστική βάση του ΠΑΣΟΚ που εκφράζεται από τους 9 (ως τώρα) διαγράμμιμένους.

Δεν θα ασχοληθούμε ειδικά με την καθεμιά. Γιατί οι επιμέρους διαφορές τους είναι πολύ μικρότερες από την καταπληκτική τους ομοιότητα. Όλες στέκονται στο επίπεδο στήριξης της Αλλαγής από τους εργαζόμενους και τους επαγγελματίες, βιοτέχνες, μικρομεσαίους, εμπόρους και σε "συγκεκριμένα" μέτρα με κεντρικό άξονα την ανάλυση και διεύρυνση των επενδυτικών πρωτοβουλιών του δημόσιου τομέα για μια πραγματικά αναπτυξιακή πολιτική διανθισμένα με προτάσεις εντελώς αόριστες (κι εδώ έχει δίκιο το ΠΑΣΟΚ όταν λέει ότι στην ουσία δεν έχουν συγκεκριμένες προτάσεις) για μεγαλύτερη φορολογία του μεγάλου κεφαλαίου (σε τι ποσοστό;), εθνικοποίηση επιχειρήσεων εθνικής σημασίας (πληρώνοντας βέβαια στο ακέραιο, με λεφτά του κράτους δηλ. δικά μας, αποζημίωση στους ιδιοκτήτες), έλεγχο υπερτιμολογήσεων υποτιμολογήσεων (με ποιο τρόπο, με ποιους μηχανισμούς;), μέτρα κατά της ανεργίας (το επίδομα ανεργίας χωρίς προϋποθέσεις πολύ σπάνια αναφέρεται) κλπ.

Πέρα από τις διαφοροποιήσεις τους και ενώ αποδείχνονται λιγότερο ή περισσότερο ενημερωμένοι στο πως δεν θα πετύχουν τα μέτρα, δεν εξηγούν πως θα πετύχουν αν εφαρμοστούν οι δικές τους προτάσεις. Το θέμα όμως είναι αλλού. Τι εντέλει αποδέχονται και προϋποθέτουν χωρίς συζήτηση οι εν λόγω "αριστεροί";

Αποδέχονται την ανάγκη ανόρθωσης της "εθνικής οικονομίας". Βέβαια το πως η οικονομία είναι εθνική σ' ένα καπιταλιστικό κράτος όπου τα μέσα παραγωγής βρίσκονται στα χέρια του κεφαλαίου (κρατικού ή ιδιωτικού) δεν μας εξηγούν.

Αποδέχονται (κάτω βέβαια από την πολιτική "αλλαγής") την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας. Το προλεταριάτο ξέρει τι σημαίνει περισσότερη δουλειά με τις ίδιες ώρες εργασίας. Μεγαλύτερη καταπίεση, εξόντωση σωματική και μάλιστα με τη δική του συναίνεση, που σε τελευταία ανάλυση σημαίνει και απομάκρυνση από τους αγώνες του, παράδοση άνευ όρων στις αρπακτικές διαθέσεις των αφεντικών.

Προωθούν την "ενότητα" του προλεταριάτου με τους μικρομεσαίους. Πέρα από τη διαπίστωση ότι στην Ελλάδα η συντριπτική πλειοψηφία των αφεντικών είναι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες όπου απασχολείται το μεγαλύτερο μέρος της εργατικής τάξης της χώρας, υπάρχουν και τα παρακάτω αμείλικτα για αυτούς ερωτήματα: Είναι αλήθεια ότι τα μικρομεσαία αφεντικά είναι τις περισσότερες φορές τα ίδια και χειρότερα αφεντικά από τους μεγαλύτερους και πιο καρχαρίες για τον απλούστατο λόγο ότι η στενότητα οικονομικών πόρων τους επιβάλλει την ακόμα μεγαλύτερη καταλήστευση του ιδρώτα των εργαζόμενων; Είναι αλήθεια ότι ο ατομικός και μεσαίος καπιταλιστής θα γεννήσει το αυριανό μονοπώλιο (για να θυμηθούμε λίγο και τον Λένιν);

Τι άλλο λοιπόν από αποπροσανατολισμό για το ποιος είναι ο εχθρός και ποιος ο σύμμαχος του προλεταριάτου σημαίνουν οι κοινές εκδηλώσεις με ένα μέρος των εκμεταλλευτών μας (και μόνιμη εκλογική πελατεία "αριστερών" και δεξιών)

Ας έρθουμε τώρα στην κεντρική πρόταση που περιλαμβάνει όλες τις άλλες δηλ. τη δραστηριοποίηση του

δημόσιου τομέα σαν πανάκεια για το ξεπέρασμα της επενδυτικής απραξίας και της υπερεκμετάλλευσης των "μονοπωλίων".

Πρώτα-πρώτα πρέπει να τονιστεί ότι στην μεταπολεμική περίοδο οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου έγιναν κατά μέσο όρο περίπου σε ποσοστό 70% από τον ιδιωτικό τομέα και 30% από το δημόσιο. Οι παραγωγικές επενδύσεις στη βιομηχανία έγιναν κατά κύριο λόγο από τον ιδιωτικό τομέα (για παράδειγμα ο δημόσιος τομέας καλύπτει το 1/3 των πάγιων εγκαταστάσεων στη βιομηχανία).

Ετσι μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η περίφημη "παραγωγική ανασυγκρότηση" αυτού του τύπου χρειάζεται τεράστια έξοδα (εισαγωγή τεχνολογίας, νέα δάνεια κλπ) και με αμφίβολη επιτυχία τη στιγμή που είναι γνωστό πως ο δημόσιος τομέας σε δυτικό και ανατολικό μπλοκ πάσχει από γραφειοκρατική αρτηριοσκλήρωση αφού το ανθρώπινο δυναμικό του δεν έχει κίνητρα κέρδους για να προωθήσει τις δραστηριότητες του.

Παραπέρα αποσιωπάται σε βαθμό διαστρέβλωσης η αναπόφευκτη και άμεση επίδραση που δέχεται η ελληνική οικονομία στις σχέσεις της με τη διεθνή, σχέσεις ολοκληρωτικής εξάρτησης λόγω της έλλειψης βαρειάς βιομηχανίας, υψηλής τεχνολογίας κλπ. Είναι καθαρό ότι η οποιαδήποτε διακύμανση της κρίσης σε παγκόσμιο επίπεδο έχει άμεσες επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία και καμιά πολιτική "εθνικής ανεξαρτησίας" δεν μπορεί να την αντιπαρέλθει (δεν είναι καθόλου τυχαίο που και ανατολικές χώρες είναι χρεωμένες στο δυτικό κεφάλαιο) είτε αυτή βασίζεται στο ιδιωτικό είτε στο κρατικό κεφάλαιο.

υπάρχει άλλη διέξοδος;

Πρέπει να το πούμε καθαρά. Διέξοδος μέσα στα πλαίσια του συστήματος με την κρατική του εξουσία και θεσμούς, το κοινοβούλιο, το στρατό, την αστυνομία, τη γραφειοκρατία δεν υπάρχει. Και αυτό θα γίνεται πιο ξεκάθαρο όσο οι διάφοροι επίδοξοι σωτήρες μας θα αποτυγχάνουν με μαθηματική ακρίβεια ο ένας μετά τον άλλον, όσο η κρίση θα βαθαίνει.

Το πρόβλημα είναι κατά πόσο το προλεταριάτο μέσα από τη συνεχή απογοήτευση του θα πέφτει στη μοιρολατρία ή θα κάνει συνεχώς βήματα που θα τείνουν, μέσα από τους αγώνες, στο ξεπέρασμα των αμφιβολιών του.

Η πορεία, ιδίως σήμερα που οι "αριστεροί" έχουν αναλάβει τη δουλειά εξαπάτησης του από τους δεξιούς, δεν είναι εύκολη και συσχετίζεται με την εξέλιξη της ταξικής πάλης σε διεθνές επίπεδο, αφού όπως το κεφάλαιο

Ας έρθουμε τώρα σε ένα άλλο βασικό σημείο της απόκρουσης των οικονομικών μέτρων που αποτελεί και το σημείο αιχμής της προπαγάνδας τους. Το περίφημο σύνθημα "οχι στη μονόπλευρη λιτότητα". Ηδη το σύνθημα αυτό περιέχει την αποδοχή της λιτότητας αρκεί να υπάρχει ισομέρεια στο μοίρασμα των βαρών.

Οι διαγραμμαμένοι του ΠΑΣΟΚ ανοικτά αποδέχονται αυτήν την προοπτική αφού σα βασική πρόταση έχουν την επανεξέταση ή τη συμπλήρωση των μέτρων με τρόπο που να πληρώνουν και οι επιχειρηματίες.

Από την άλλη μεριά το ΚΚΕ και ΚΚΕεσ υπάρχει ένας πολιτικός ελιγμός που κρύβει την αποδοχή, στην πραγματικότητα, της παραπάνω θέσης απλά και μόνο για λόγους εντυπώσεων.

Και εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι λόγω του προβαδίσματος που έχουν οι συνδικαλιστικές παρατάξεις (ακόμα περισσότερο λόγω της άμεσης επαφής με τη βάση των εργαζόμενων με τις συνεχείς απεργίες) έχουν μπει σε δεύτερη μοίρα οι θέσεις των κομμάτων τους που έχουν επανειλημμένα διακηρυχτεί στο πολύ άμεσο παρελθόν και που συνοψίζονται στην αποδοχή των θυσιών της εργατικής τάξης για το "ξεπέρασμα της κρίσης".

Ας μιλήσουν οι ίδιοι για την αποφυγή παρεξηγήσεων:

Φλωράκης (συνέντευξη σε δημοσιογράφους στα γραφεία της ΕΡΤ, 28/5/85): "Βεβαίως και αυτό το πρόγραμμα ζητάει θυσίες... Πιστεύουμε ότι οι εργαζόμενοι θα έχουν όλη τη διάθεση να τις κάνουν..." για να μη σταθούμε & στην εποχή του "μορατόριουμ" με το ΠΑΣΟΚ με εκείνο το περίφημο "να πάρουν δάνεια όσοι δεν τα βγάζουν στην Ελβετία".

Κύρκος (συνέντευξη σε δημοσιογράφους στην προεκλογική περίοδο): "Μπορεί να χρειαστεί για μια περίοδο (η λιτότητα ΣΣ) όπως συμβαίνει στην Ευρώπη".

Για να συνοψίσουμε: Η εμμονή στα συνήματα της "αλλαγής" και πιο ειδικά στην ανάπτυξη της "εθνικής οικονομίας", στην παραγωγικότητα της εργασίας, στην αύξηση της δραστηριότητας του δημόσιου τομέα, στην ενότητα του προλεταριάτου με τους μικρομεσαίους εκμεταλλευτές του με οποιαδήποτε προφάσεις για αντιμονοπωλιακή, φιλολαϊκή, φιλεργατική πολιτική και αν διανθίζονται οδηγούν πάντα στον ίδιο φαύλο κύκλο: τη διαίωνιση του καπιταλισμού. Συμβάλει στον αποπροσανατολισμό της εργατικής τάξης ώστε να προβληματίζεται και τις περισσότερες φορές να αποδέχεται ή και να στηρίζει τα μέτρα ξεπεράσματος της κρίσης της αστικής κοινωνίας που του επιβάλλουν οι "αριστεροί" διαχειριστές της εκεί που δεν μπορούν να πετύχουν οι δεξιοί.

Κάθε χώρα δέχεται τις επιδράσεις και το συντονισμό με τα κεφάλαια των άλλων χωρών, έτσι πρέπει να συμβαίνει και με το προλεταριάτο.

Δουλειά των πρωτοπόρων δυνάμεων είναι να δουλέψουν εκμεταλλεούμενοι τις αυθόρμητες αγωνιστικές αντιδράσεις στη συνεχή πορεία του ώστε να φτάσει στην επαναστατική πάλη για την κατάργηση αυτής της σάπιας κοινωνίας και το χτίσιμο της παγκόσμιας κοινωνίας χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, τον κομμουνισμό!

Όσο για τα άμεσα καθήκοντα σήμερα παρά ποτέ μπαίνει η ανάγκη συντονισμού των πρωτοπόρων δυνάμεων, ώστε οι εργαζόμενοι να τείνουν στην απόρριψη των συναινετικών διαδικασιών και την προώθηση των αγώνων:

Ο ρόλος του ΔΝΤ

Αναδημοσιεύουμε από το ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ 27/10, ένα αρκετά κατατοπιστικό άρθρο για το ΔΝΤ, το ρόλο που παίζει, τον τρόπο που λειτουργεί κλπ. Και μιας και δεν έχουμε άμεσα κάποια στοιχεία από άλλες πηγές, έχουμε απλά να εκφράσουμε μερικές απορίες όπως: τι φήφισαν οι "σοσιαλιστικές" χώρες σε περιπτώσεις εφαρμογής προγραμμάτων λιτότητας και τι θα φήφιζαν αν είχαν πλειοψηφία; Και κύρια γιατί συμμετάσχουν στο ΔΝΤ αφού είναι ένας ιμπεριαλιστικός οργανισμός;

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) ιδρύθηκε τον Δεκέμβρη του 1945 με κύριο σκοπό υποτίθεται την προαγωγή της διεθνούς νομισματικής συνεργασίας και σταθερότητας και τη διευκόλυνση του διεθνούς εμπορίου. Στην πραγματικότητα όμως ο κύριος λόγος ίδρυσης του ΔΝΤ ήταν η επίδωξη των ιμπεριαλιστικών χωρών και πρώτα και κύρια των ΗΠΑ, να κατοχυρώσουν και θεσμικά τη μεταπολεμική κυριαρχία τους στις διεθνείς χρηματαγορές. Αυτό έγινε με την καθιέρωση μιας σταθερής τιμής ανάμεσα στο νόμισμα των ΗΠΑ (δολάριο) και το χρυσό (35 δολάρια η ουγγιά) και με την ταυτόχρονη καθιέρωση σταθερών τιμών ανάμεσα στα νομίσματα όλων των άλλων χωρών, σε σχέση με το νόμισμα των ΗΠΑ. Έτσι, όλα τα νομίσματα δέθηκαν στο άρμα του δολαρίου και δεδομένου ότι οι ΗΠΑ μπορούσαν να τυπώνουν όσα δολάρια ήθελαν, αφού ήταν το εθνικό τους νόμισμα, μπορούσαν ουσιαστικά με ένα κομμάτι πράσινο χαρτί (το δολάριο) να εξοφλούν υποχρεώσεις τους ή να δημιουργούν νέες. Η κατάσταση αυτή τροποποιήθηκε ελαφρά με την κατάρρευση των σταθερών ισοτιμιών στις αρχές της δεκαετίας του 1970 (κατάρρευση που έγινε επειδή οι ΗΠΑ είχαν τυπώσει κι διοχετεύσει στο εξωτερικό μια τεράστια μάζα δολαρίων χωρίς κανένα αντίκρισμα σε χρυσό) αλλά ουσιαστικά συνεχίζεται μέχρι και σήμερα με τη φροντίδα του ΔΝΤ.

Το ΔΝΤ παίζει δύο κύριους ρόλους. Μπορεί να δανείσει χρήματα από τα κεφάλαιά του ή από κεφάλαια που προμηθεύεται από τις διεθνείς αγορές και μπορεί να οργανώσει ένα δάνειο από ιδιωτικές τράπεζες παίζοντας συντονιστικό ρόλο. Κάθε κράτος μέλος του ΔΝΤ, εφόσον δείξει ότι αντιμετωπίζει προβλήματα με το ισοζύγιο πληρωμών του, μπορεί να δανειστεί από το ταμείο ποσό ίσο με τη συμμετοχή του στο κεφάλαιο του Ταμείου, σχεδόν χωρίς δεσμευτικούς όρους. Τα δάνεια αυτά είναι βραχυπρόθεσμα, αλλά ανανεούμενα, και το επιτόκιο τους είναι σημαντικά χαμηλότερο από εκείνο της αγοράς. Ο ρόλος του Ταμείου γίνεται καθοριστικός στην περίπτωση όπου ένα κράτος μέλος θέλει να δανειστεί από το Ταμείο μεγαλύτερα ποσά.

Οι δεσμεύσεις

Στην περίπτωση αυτή το κράτος μέλος πρέπει να συμφωνήσει να προσαρμόσει τη δημοσιονομική, νομισματική και συναλλαγματική πολιτική του στις υποδείξεις του Ταμείου. Οι υποδείξεις αυτές συνήθως είναι: νέα κίνητρα στο κεφάλαιο,

υποτίμηση του νομίσματος, μείωση των κοινωνικών παροχών και των αμοιβών των εργαζομένων, πλήρης απελευθέρωση τιμών και γενικά μια σειρά από ιδιαίτερα ανηλαϊκά μέτρα. Εξίσου καθοριστικός και ίσως πιο σημαντικός είναι ο ρόλος του Ταμείου στην περίπτωση που «μνατζάρει» ένα δάνειο που θα δοθεί σε μια χώρα από ιδιωτικές Τράπεζες. Στην περίπτωση αυτή καμιά Τράπεζα δεν δανείζει έστω και μια δραχμή αν δεν υπάρξει πρώτα μια δέσμευση της χώρας που ζητά το δάνειο (συνήθως αυτό γίνεται με ένα γράμμα όπου αναφέρεται λεπτομερικά η πολιτική που θα ακολουθηθεί) προς το Ταμείο, όπου αναλαμβάνεται η δέσμευση να ακολουθηθούν οι υποδείξεις του Ταμείου. Δηλαδή, εδώ έχουμε ένα τυπικό παράδειγμα ιμπεριαλιστικής εξάρτησης στη μεγαλοπρέπιά του.

Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται από τα μερίδια των κρατών - μελών στο κεφάλαιό του. Τα μερίδια (συμμετοχή) των κρατών υποτίθεται πως καθορίζονται με βάση το εισόδημα, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα, το εξωτερικό εμπόριο και μερικούς άλλους οικονομικούς δείχτες μιας χώρας. Το ποσοστό συμμετοχής ενός κράτους στο κεφάλαιο του Ταμείου έχει άμεση σχέση με το πόσοις ψήφους διαθέτει στο Ταμείο. Πιο συγκεκριμένα κάθε κράτος μέλος έχει 250 ψήφους συν 1 επιπλέον ψήφο για κάθε 100.000 ειδικά Τραβηκτικά Δικαιώματα (ΕΤΔ), (ένα ΕΤΔ είναι μια πλασματική νομισματική μονάδα του Ταμείου, που αντιστοιχεί σε ένα δολάριο περίπου), του ποσού συμμετοχής του στο κεφάλαιο του Ταμείου.

Οι 20 σημαντικότερες καπιταλιστικές χώρες συγκεντρώνουν το 61% περίπου του κεφαλαίου και των ψήφων και οι 128 αναπτυσσόμενες χώρες το 39% του κεφαλαίου και των ψήφων. Στο ΔΝΤ οι πέντε μεγαλύτερες απ' αυτές συγκεντρώνουν από μόνες τους το 41% του συνόλου των ψήφων.

Ποιοι αποφασίζουν

Στην πραγματικότητα όμως μια χώρα, οι ΗΠΑ, ελέγχουν ουσιαστικά το... ΔΝΤ. Το κόλπο είναι απλό. Σύμφωνα με το άρθρο XII του καταστατικού του Ταμείου, οι αποφάσεις του παίρνονται με πλειοψηφία 85%. Έτσι όμως οι ΗΠΑ, που έχουν το 19,29% του συνόλου των ψήφων, μπορούν να μπλοκάρουν κάθε απόφαση. Δηλαδή είναι η μοναδική χώρα του Ταμείου με βέτο και επομένως ό,τι αποφασίζεται έχει την έγκριση και εξυπηρετεί τα συμφέροντά τους. Όταν λοιπόν το ΚΚΕ θεωρεί το ΔΝΤ σαν έναν ιμπεριαλιστικό

οργανισμό που εξυπηρετεί πρώτα και κύρια τα συμφέροντα του αμερικάνικου χρηματιστικού κεφαλαίου δεν έχει απλά δίκιο, αλλά αντίθετα κυριολεκτεί.

Υπάρχουν όμως και χειρότερα. Το ΔΝΤ διοικείται από δύο κύρια συμβούλια. Το Συμβούλιο των Διοικητών (ΣΔ) και το Εκτελεστικό Συμβούλιο (ΕΣ). Το ΣΔ αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών, συνέρχεται μια ή δύο φορές το χρόνο και έχει διακοσμητικό ουσιαστικά χαρακτήρα. Η εξουσία και η καθημερινή δραστηριότητα του ΔΝΤ εξασκείται από το ΕΣ το οποίο έχει μόνο 20-22 μέλη από τα οποία τα 5 είναι μόνιμα και διορίζονται από τα μέλη που έχουν τα μεγαλύτερα μερίδια (ΗΠΑ, ΒΡΕΤΑΝΙΑ, ΓΕΡΜΑΝΙΑ, ΓΑΛΛΙΑ, ΙΑΠΩΝΙΑ) και τα υπόλοιπα εκλέγονται από τα άλλα μέλη. Λόγω της ανισοκατανόμησης των ψήφων, όπως προαναφέρθηκε, είναι αδύνατο να εκλεγεί μέλος του ΕΣ που δεν είναι αρεστό στους εκπροσώπους των ιμπεριαλιστικών χωρών και ιδιαίτερα στους Αμερικάνους. Επιπλέον, επειδή το ΕΣ έχει μόνο 20-22 μέλη, πολλές χώρες υποτίθεται ότι αντιπροσωπεύονται στο ΕΣ από ένα, διαφορετικής χώρας, αντιπρόσωπο. Έτσι, για παράδειγμα, στο ΕΣ ένας Ισπανός αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα 8 χωρών (ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑΣ, ΣΑΛΒΑΔΟΡ, ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑΣ, ΟΝΔΟΥΡΑΣ, ΜΕΞΙΚΟΥ, ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑΣ, ΙΣΠΑΝΙΑΣ, ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑΣ) και ένας Ολλανδός τα συμφέροντα της ΚΥΠΡΟΥ, ΙΣΡΑΗΛ, ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ, ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ και ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑΣ!

Από την παραπάνω περιγραφή φαίνεται καθαρά ότι το ΔΝΤ είναι ένας ιμπεριαλιστικός οργανισμός που εξυπηρετεί πρώτα και κύρια τα συμφέροντα του βορειοαμερικάνικου χρηματιστικού κεφαλαίου. Τα προγράμματα λιτότητας που εφάρμοσε σε μια σειρά χώρες (πχ. Τουρκία, Χιλή, Βραζιλία, Ουρουγουάη, κ.λπ) όχι μόνο ήταν βαθιά ανηλαϊκά αλλά βάθυναν την εξάρτηση και μακροχρόνια χειρότερησαν την οικονομική κατάσταση των χωρών αυτών.

Πρέπει τέλος να σημειωθεί ότι αυτό που πρόσφατα αναφέρθηκε, ότι δηλαδή η εφαρμογή ενός προγράμματος λιτότητας σε βάρος της χώρας μας προϋποθέτει την έγκρισή του και από τις σοσιαλιστικές χώρες - μέλη του ΔΝΤ, είναι καθαρή διαστρόφηση της πραγματικότητας, γιατί όπως δείξαμε παραπάνω οι αποφάσεις αυτές παίρνονται από το ΕΣ με πλειοψηφία 85%. Κατά συνέπεια, δεν απαιτούν καν τη σύμφωνη γνώμη των σοσιαλιστικών χωρών που αθροιστικά άλλωστε συγκεντρώνουν μόνο το 5% περίπου του συνόλου των ψήφων.

**Ενάντια στις
δικαστικές
παρεμβάσεις**

ΤΑΞΙΚΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ!

οι πρώτες αντιδράσεις

Δυο ήταν βασικά οι λόγοι (εκτός από την δυσφορία των εργαζόμενων) που έσπρωξαν στη δημιουργία έκρυθμης κατάστασης αντίδρασης στα μέτρα. Πρώτα το πολιτικό κλίμα οξείας αντιπαράθεσης του ΠΑΣΟΚ με τα κόμματα της παραδοσιακής αριστεράς (ΚΚΕ, ΚΚΕεσ), που δεν στεκόταν μόνο στο επίπεδο ανακοινώσεων των ηγεσιών αλλά και στο σπρώξιμο της βάσης των δυο ΚΚΕ, για πιο οξυμένη κριτική στην ολοένα και πιο δεξιά πορεία του ΠΑΣΟΚ κατά τη διάρκεια και μετά τις εκλογές της 2 Ιούνη. Και δεύτερο στην αντίθεση της ίδιας της οργανωμένης βάσης του ΠΑΣΟΚ (κύρια της συνδικαλιστικής) που είχε απηυδύσει από την "αγωνιστική απεργοσπασία" των μεγαλοστελεχών. Η αντίθεση των στελεχών κορυφής βέβαια δεν απηχούσε τίποτε άλλο από τις διαθέσεις της βάσης.

Ετσι μπορούμε να πούμε ότι το "κατακέφαλο" των μέτρων έδωσε μια σημαντική ώθηση ώστε να αρχίσει το ξεκαθάρισμα κυοφορούμενων συγκρούσεων. Ενώ παράλληλα μερικές μέρες πριν την μέρα της εξαγγελίας (11/10) είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αντιδράσεις στην πιθανολογούμενη εξαγγελία τους. (26/9: Παναττική συγκέντρωση ενάντια στην ακρίβεια από συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζόμενων και επαγγελματιοβιοτεχνών, 10/10: 3ωρη στάση εργασίας Εργατικού Κέντρου Πειραιά).

Οι πρώτες εξελίξεις ήταν:

14/10: 3ωρη στάση εργασίας από την ΟΤΟΕ, αποχώρηση της ΑΔΕΔΥ από το ΕΣΑΠ (πλειοψηφία ΠΑΣΚΕ)

15/10: συλλαλητήριο στην Ομόνοια από 11 ομοσπονδίες προσκείμενες στο ΚΚΕ και με τη συμπαράσταση του ΚΚΕεσ. Η συγκέντρωση είχε καθαρά κομματικό χρώμα, ήταν σχετικά ολιγάριθμη και χωρίς κανένα παλμό. Ανακοινώνεται απεργία για τις 21/10 από τις παραπάνω οργανώσεις για να συμπέσει με τη μέρα που είχαν προκηρύξει κλείσιμο των μαγαζιών τους οι επαγγελματιοβιοτέχνες. Εκδηλώνεται έτσι καθαρά μια τάση να πάρουν οι αντιδράσεις ένα άστοχο αταξικό χαρακτήρα όπου εργαζόμενοι και μικρομεσαίοι εργοδότες να σχηματίσουν κοινό μέτωπο.

16/10: συνεδρίαση της διοίκησης του ΕΚΑ (πλειοψηφία ΠΑΣΚΕ). Αποφασίζεται 24ωρη για τις 21/10. Ψήφοι: 14 ναι, 10 κατά, 2 λευκά. Εμφανίζεται το πρώτο ρήγμα στις τάξεις της ΠΑΣΚΕ. Αποφασίζεται επίσης 48 ωρη για την τελευταία εβδομάδα του Οκτώβρη χωρίς να καθοριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία. Βγαίνει ανακοίνωση που καλεί σε συμμετοχή στην απεργία και βάζει πλαίσιο για την επέκταση των αγωνιστικών κινητοποιήσεων σε μετωπική σύγκρουση με την κυβέρνηση. Είναι χαρακτηριστικό ότι δεν υπάρχει, όπως συνήθως, έκκληση στην κυβέρνηση να το ξανασκεφτεί, να κάνει διάλογο κλπ.

Την ίδια μέρα συνεδριάζει η ολομέλεια της διοίκησης της ΓΣΕΕ. Προκαλείται και εκεί σπάσιμο του μετώπου της ΠΑΣΚΕ. Πρόταση για απεργία της ΕΣΑΚ-Σ (ΚΚΕ) και ΑΕΜ (ΚΚΕεσ) παίρνει 18 ψήφους. Η ομάδα Ραυτόπουλου (όχι στην απεργία) επίσης 18 υπερσχύοντας με την ψήφο του προέδρου. Οι 7 διαφωνούντες της ΠΑΣΚΕ μεθοδεύουν έτσι την πρότασή τους ώστε να ζητηθεί επανεξέταση των μέτρων και να μη γίνει απεργία. Αποφασίζεται επίσης Γενικό Συμβούλιο (διευρυμένο όργανο) για τις 21-22/10.

17/10: Το ΠΑΣΟΚ σκληραίνει τη στάση του απέναντι στους διαφωνούντες. Διαγράφονται χωρίς καν τυπική διαδικασία 8 στελέχη του, που μερικοί από αυτούς είναι μέλη της Κεντρικής Επιτροπής. Οι 7 είναι μέλη της διοίκησης της ΓΣΕΕ και 1 του ΕΚΑ. 4 είναι πρόεδροι σωματείων.

18/10: κατατίθεται η πράξη νομοθετικού περιεχόμενου όπου απαγορεύεται η χορήγηση αυξήσεων μέχρι τέλους του '87, καθώς και κάθε συλλογική διαπραγμάτευση με επιβολή προστίμου στους εργοδότες που θα απειθαρχήσουν. Είναι μια ενέργεια που δείχνει στην πράξη την απόφαση της κυβέρνησης να εφαρμόσει τα μέτρα πέρα από κάθε αποδοχή ή όχι της συναίνεσης των εργαζόμενων. Παράλληλα αρχίζει από τα μαζικά μέσα ενημέρωσης μια πρωφανής διαστρέβλωση σχετικά με την απεργία της 21/10

21/10: εβδομάδα απεργιών σε όλη την Ελλάδα. Στην Αθήνα η απεργία του ΕΚΑ. Αρκετά μεγάλη η συγκέντρωση

για τα συνδικαλιστικά δεδομένα, χωρίς όμως καμιά από τα πριν προπαγάνδισή της στη βάση. Σαν συνέπεια, δεν είχε αγωνιστικότητα και παλμό, πράγμα που απηχούσε το κλίμα αμφιβολιών για την ορθότητα ή όχι των μέτρων. Υπήρξε όμως κάποια σχετική ζύμωση, κάποια πηγαδάκια όπου γινόταν αντιπαράθεση απόψεων.

Η συγκέντρωση-πορεία από την Ομόνοια στο Σύνταγμα δεν ήταν κοινή με τους επαγγελματιοβιοτέχνες που είχαν συγκεντρωθεί στην Κάνιγγος. Έτσι οι περιφέρημοι κοινοί αγώνες της εργατικής τάξης με τους μικροαστούς, ακόμα μια φορά μέσα στην πράξη αποδεικνύονται κενές φλυαρίες αυτών που θέλουν να ταυτίζουν τα ταξικά συμφέροντα εργοδοτών-εργαζόμενων.

Η βδομάδα αυτή χαρακτηρίζεται από μια σειρά απεργίες διαφόρων ομοσπονδιών και Εργατικών Κέντρων όπου οι διαγραμμένοι του ΠΑΣΟΚ τις προωθούν ανοικτά πια και αρχίζει να αποκτάει βάση η συμμαχία τους με ΕΣΑΚ, ΑΕΜ. Τα στοιχεία για τη συμμετοχή στις απεργίες είναι ανακριβέστατα. Είναι όμως σίγουρο ότι η συμμετοχή στο βιομηχανικό τομέα ήταν μικρότερη από ότι στο δημόσιο. Γιατί εκεί ισχύουν πολύ λιγότερο τα κριτήρια κομματικής τοποθέτησης που υπάρχουν στο δημόσιο και περισσότερο ο φόβος για τα αντίποινα του εργοδότη.

Παράλληλα η προσπάθεια για εμφάνιση της ΝΔ στο πεζοδρόμιο αποτυχαίνει μετά τη συγκέντρωση "κατσαρόλας" του Μητσστάκη στις 23/10 στην Ομόνοια, ενώ η κυβέρνηση θορυβημένη από την έκταση των αντιδράσεων και μέσα στους κόλπους του ΠΑΣΟΚ καταφεύγει (κύρια μέσω του Τύπου και των άλλων μέσων μαζικής ενημέρωσης) σε αντιπερισπασμούς με τις παραβιάσεις του εναέριου χώρου που όμως δεν πείθουν κανένα.

Σε αυτήν την πρώτη φάση των αντιδράσεων για τα κυβερνητικά μέτρα μπορούμε να διακρίνουμε μια ρευστότητα σε οξυμένη μορφή που χαρακτηρίζει τα πολιτικά πράγματα μετά τις εκλογές και που φαίνεται καθαρά: από τις διαγραφές των 8 και τις μαζικές εκδηλώσεις συμπαράστασης από τη συνδικαλιστική βάση του ΠΑΣΟΚ, συνεργασία στο συνδικαλιστικό επίπεδο των ΚΚΕ-ΚΚΕεσ, όπως και τις γενικότερες συζητήσεις για νέα πολιτικά σχήματα, συνεργασίες κλπ.

Πέρα από αυτό, το κλίμα των πρώτων αυτών ημερών είχε τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Θετική αντίδραση στα μέτρα με συμμετοχή εργαζόμενων όλων των ιδεολογικών αντιλήψεων όπου κατέβαιναν στην απεργία ενάντια στα μέτρα, χωρίς να σκέπτονται σαν απαραίτητη προϋπόθεση ότι θα πρέπει να είναι και αντικυβερνητικοί.

2. Τα συνδικάτα είχαν το πάνω χέρι στις αντιδράσεις έστω και στο επίπεδο ανώτερων συνδικαλιστικών οργάνων και παρότι το πολιτικό καπέλλο "φοριότανε" με την παρουσία βουλευτών (κομματικών και συνεργαζόμενων) των ΚΚΕ, ΚΚΕεσ, αλλά πιο διακριτικά.

3. Την εξαφάνιση των κοινοβουλευτικών διαδικασιών (τα μέτρα ούτε καν συζητήθηκαν ακόμα στη Βουλή και το πάγωμα των συλλογικών διαπραγματεύσεων έγινε με πράξη νομοθετικού περιεχομένου). Πράγματι το κλίμα έξαρσης που υπήρχε υποβάθμιζε από τη φύση του το κοινοβουλευτικό κλίμα και από τα δυο στρατόπεδα. Γιατί το κοινοβούλιο είναι χρήσιμο όταν υπάρχει ακινησία ή συνείδηση των μαζών. Όταν όμως μπαίνουν μπροστά διαδικασίες χτυπήματος της εργατικής τάξης και θέμα αγωνιστικής αντίδρασής της, τότε το κοινοβούλιο αρχίζει να παίζει το μοναδικό ουσιαστικό του ρόλο σε αυτές τις περιπτώσεις: δηλ. την αχοχστευσή του.

4. Το ξεσκέπασμα της παπατζίδικης πολιτικής της κυβέρνησης περί "ανίερων συμμαχιών δεξιών-αριστερών", "εθνικών κινδύνων", "βάθρων της δημοκρατίας" κλπ και τον εξαναγκασμό της να δείξει το πραγματικό της πρόσωπο, αυτό που έχουν οι απανταχού διαχειριστές της κρίσης είτε θάτσερ λέγονται είτε Μιττεράν.

Όμως οι ίδιοι οι καθοδηγητές των κινητοποιήσεων έβαλαν τις βάσεις για το ξεφούσκωμα της. Μαζί με τις διακηρύξεις ότι τα "εργατικά μέτρα θα ανακληθούν με τον αγώνα μας όσο μακρύς και αν χρειαστεί αυτός να είναι" (ανακοίνωση ΕΚΑ, 16/10) δεν υπήρχε κανένα συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης, καμιά προσπάθεια συντονισμού της δράσης με τα σωματεία της βάσης, καμιά έκκληση για Γενικές Συνελεύσεις, Απεργιακές επιτροπές κλπ που θα ζυμωνόταν ο κόσμος, θα συζητούσε, θα αποφάσιζε να πάρει ο ίδιος τον αγώνα στα χέρια του. Είναι χαρακτηριστικό ότι από την πρώτη στιγμή το βάρος έπεσε στην πίεση προς τη διοίκηση της ΓΣΕΕ, του ΕΚΑ, κλπ να αναλάβει την καθοδήγηση των κινητοποιήσεων. Είναι χαρακτηριστική η απόφαση της 6ης Παναθηναϊκής Συνδιάσκεψης της ΕΣΑΚ-Σ (ΚΚΕ) στις 12-13/10 όπου έβαλε "την αλλαγή των συσχετισμών των δυνάμεων στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα της Αθήνας και το ΕΚΑ, απαραίτητη προϋπόθεση για την αποφασιστική άνοδο των αγώνων της τάξης μας..." (ΤΑ ΝΕΑ, 16/10, οι υπογραμμίσεις δικές μας).

Όσο για τις ίδιες τις αποφάσεις των πρώτων ημερών το ΕΚΑ μετέτρεψε την πρώτη απόφαση του για δεύτερη 48ωρη στο τέλος Οκτώβρη σε 24ωρη στις 14/11, περίπου δηλ. ένα μήνα μετά την πρώτη απεργία. Άλλωστε και οι ίδιες οι αντιπροτάσεις εμπειρεύσαν το σπέρμα του ξεφουσκώματος οποιουδήποτε αγωνιστικού κλίματος, αφού έδιναν προοπτικές που στην ουσία περιστρέφονταν γύρω από το ίδιο τελικό αποτέλεσμα δηλ. την ισομερή κατανομή των βαρών για να σωθεί η "εθνική" οικονομία πάνω σε ένα πρόγραμμα "εξόδου από την κρίση" του ήδη υπάρχοντος συστήματος.

Ετσι οι μεγαλόσχημες κουβέντες και οι αγωνιστικές προοπτικές μετατέθηκαν στις εξελίξεις της ΓΣΕΕ, προς το τέλος του Οκτώβρη, όπου απαθείς θεατές οι ερ-

γαζόμενοι θα προσεύχονταν να "φωτιστούν" οι ηγέτες τους και να τραβήξουν το σωστό δρόμο και εν τω μεταξύ θα ξεφούσκωναν οι διαθέσεις για αγώνα.

η δεύτερη φάση

Η φάση αυτή που βρίσκεται σε εξέλιξη από τις τελευταίες μέρες του Οκτώβρη χαρακτηρίζεται από την ανασυγκρότηση της κυβέρνησης (που βρήκε έδαφος όπως είδαμε από τη μεριά του αντίπαλου στρατόπεδου και βοηθήθηκε τα μέγιστα από την τακτική "καταστροφολογίας" του αρχιμαλάκα Μητσοτάκη)

Αφού το επίχειρημα για "ανίερη συμμαχία" αριστεράς-δεξιάς δεν πέρασε μπήκε σε εφαρμογή η κλασική και μέχρι στιγμής επιτυχής συνταγή της αποσταθεροποίησης, που χρησιμοποιήθηκε στην Ελλάδα από τα απανταχού κεντροδεξιά κυβερνητικά σχήματα. Με τις αηδιαστικές συνδέσεις των εξελίξεων στη ΓΣΕΕ, με την ανατίναξη του λεωφορείου και τη βία στα γήπεδα, και τη σχετική απήχηση που είχαν, αποδείχτηκε ότι το ΠΑΣΟΚ έχει ακόμα πολλά περιθώρια να χρησιμοποιεί ακόμα τον πολιτικό πειθαναγκασμό από την ανοικτή καταστολή, που την χρησιμοποιεί μόνο σε περιπτώσεις πιο "περιφερειακών" καταστάσεων (γεγονότα Κάραβελ, Χημείο, επιθέσεις αστυνομίας σε απόκεντρα εργοστάσια).

Ας δούμε τώρα χρονικά τις εξελίξεις στη ΓΣΕΕ και τη γενικότερη σημασία τους. Μετά τη συνεδρίαση της ολομέλειας της διοίκησης (45 άτομα) της 16/10 όπου έσπασε το μέτωπο της ΠΑΣΚΕ και τη διαγραφή των 8, άρχισε να εμφανίζεται ανοικτά η συμμαχία των συνδικαλιστικών παρατάξεων του ΚΚΕ και ΚΚΕσσ με τους διαγραμμένους. Ο πρόεδρος Ραυτόπουλος αρνείται να συγκαλέσει έκτακτα την ολομέλεια της Διοίκησης και την Εκτελεστική Επιτροπή (15 μέλη), όπως είχε υποχρέωση αφού το ζήτησαν 26 μέλη της Διοίκησης και εμμένει στην απόφαση της 16/10 για σύγκληση του Γενικού Συμβουλίου (230 μέλη) όπου ελπίζει ότι θα έχει πλειοψηφία. Οι 26 παράλληλα υποστηρίζουν ότι το Γεν. Συμβ. δεν μπορεί να συγκληθεί αν δεν έχει αποφασίσει να κάνει συγκεκριμένες προτάσεις η Διοίκηση, όπου έχουν την πλειοψηφία. Είναι μπλέκουμε όλοι σε μια σειρά μπερδεμένα νούμερα, κι αντε να ξεμπλέξουμε. Οι εργαζόμενοι παρακολουθούν σαν θεατές τις συμμαχίες, συγκρούσεις κλπ. Ετσι έχουμε:

29/10: συνεδρίαση Ε.Ε. Από τα 15 μέλη παρόντες 12 (διαγρ. ΠΑΣΟΚ 5, ΕΣΑΚ 5, ΑΕΜ 1, Ράλλης (ΠΑΣΚΕ), σύνολο 12). Συγκαλείται η Διοίκηση για 30/10.

30/10: συνεδρίαση της Διοίκησης. Παρόντες 27 στους 45. Οι αποφάσεις είναι: καθαίρεση Ραυτόπουλου-Μπρέγιαννη, αναβολή Γεν. Συμβ. για τις 18-19/11, γενική απεργία στις 14/11 για επανεξέταση των οικονομικών μέτρων.

Την ίδια μέρα διαγράφεται η Α. Καραμάνου (μέλος Κ.Ε. ΠΑΣΟΚ και Γεν. Γραμ. ΟΜΕ-ΟΤΕ) κι ο Ανδρέας καταγγέλει ότι "τέθηκε σε εφαρμογή και ξετυλίγεται σήμερα με αιχμή το συνδικαλιστικό χάρω ένα ευρύτερο σχέδιο πολιτικής αποσταθεροποίησης" (ΤΑ ΝΕΑ 31/10). Επίσης το Ειρηνοδίκαιο, μετά από προσφυγή του Ε.Κ. Πάτρας, βγάζει προσωρινή διαταγή ακύρωσης των αποφάσεων από τις 29/10 και καθορίζει ημερομηνία εκδίκασης στις 11/10, τρεις μέρες δηλ. πριν την πραγματοποίηση της 24ωρης της ΓΣΕΕ. Ετσι η κυβέρνηση βάζει ανοικτά σε εφαρμογή μεθόδους καταπάτησης του συνδικαλιστικού κινήματος.

31/10: συνεδρίαση διοίκησης ΓΣΕΕ, εκλογή σαν πρόεδρου του Παπαμιχαήλ. Από την άλλη τα κυβερνητικά τσιράκια του Ραυτόπουλου αρχίζουν το Γεν. Συμβούλιο στο Σκόπτινγκ, φτιάχνοντας απαρτίδα συμμετοχή συνδικαλιστών της δεξιάς (20-25 άτομα). Για απαρτία χρειάζονται 116 άτομα (σε σύνολο 230). Παρεβρίσκονται 126 ά-

τομα. Ο Ραυτόπουλος δεν δίνει στη δημοσιότητα ονόματα των παρεβρισκόμενων. Την ίδια μέρα 5 ομοσπονδίες που ελέγχονται από ΚΚΕ και διαγραμμένους ΠΑΣΟΚ (ΟΒΕΣ, ΟΤΟΕ, ΟΙΕΛΕ, ΠΟΛ, ΟΜΕ-ΟΤΕ) καταθέτουν αίτηση για ανάκληση της προσωρινής διαταγής. Καθορίζεται ημερομηνία εκδίκασης για την ίδια μέρα που γίνεται και η άλλη συζήτηση, δηλ. 11/11.

Από κει και πέρα οι πιθανές εξελίξεις είναι ο διορισμός προσωρινής διοίκησης για διενέργεια έκτακτου συνεδρίου στα μέτρα της ΠΑΣΚΕ μετά την παραίτηση στις 17/11, των 16 από τα 18 μέλη της ομάδας Ραυτόπουλου από τη διοίκηση της ΓΣΕΕ και την προσφυγή την ίδια μέρα του Ε.Κ.Π. στο Πρωτοδικείο για διορισμό προσωρινής διοίκησης μέχρι το προτεινόμενο συνέδριο. Οι 45 που προτείνονται είναι, όπως ήταν φυσικό, οι πιεστοί της ΠΑΣΚΕ. Ενώ οι παρατάξεις της δεξιάς (ΔΑΚΕ της ΝΔ, ΑΔΗΣΚ του Καρακίτσου) ετοιμάζουν τη συμμετοχή τους στο συνέδριο.

Με αυτήν τη διαδικασία σε εξέλιξη εγκαινιάζεται πια ανοικτά από τη ΠΑΣΚΕ η εγκατάλειψη της γραμμής της "κριτικής υποστήριξης" προς την κυβέρνηση, αφού μάλιστα η σκληρή γραμμή εφαρμόζεται σε μια εποχή που η διαφωνία της συνδικαλιστικής βάσης έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις (σύμφωνα με το Σχολιαστή Νο 32, 1/11, το 70% της ΠΑΣΚΕ είναι υπέρ των 9 και αν αρχίσουν διαγραφές πρέπει να διώξουν 500 άτομα). Αλλάστε δεν είναι ανάξιο επισημάνσης ότι οι 9 εξακολουθούν να είναι μέλη της ΠΑΣΚΕ που δεν έχει τολμήσει να συγκαλέσει ακόμα τα ανώτερα όργανα της.

Τώρα για να βάζουμε τα πράγματα στη θέση τους, όσο και αν η σύγκρουση στη ΓΣΕΕ αποτελεί μια θετική εξέλιξη, αφού αυτό το όργανο έχει κάποια απήχηση στους εργαζόμενους και σπάει το τείχος της χωρίς αντίκρουση φιλολογίας για "ενότητα" κλπ, είναι όμως αντεκείμενο κομματικών επιλογών, που μεταθέτουν την αγωνιστική απόκρουση της λιτότητας σε επίπεδο διαμάχης κορυφής. Αυτό φαίνεται καθαρά και από το ρέξιμο του τόνου της ΕΣΑΚ από την αγωνιστική (έστω επιφανειακή) φρασσεολογία των πρώτων ημερών. Ετσι ο Κωστόπουλος (γεν. γραμ. της ΓΣΕΕ) απήθυνε "έκκληση προς την κυβέρνηση της χώρας να ακούσει τη φωνή της εργατικής τάξης η οποία στηρίζει την αλλαγή" (ΤΑ ΝΕΑ 1/11)

Οι λεκτικές αντιπαραθέσεις δεν μπορούν να κρύψουν την πραγματικότητα, που λέει ότι οι αντιπαραθέσεις των δύο μεγαλύτερων παρατάξεων ΠΑΣΚΕ-ΕΣΑΚ απηχούσαν το επίπεδο των σχέσεων ΠΑΣΟΚ-ΚΚΕ έξω από τα πραγματικά ταξικά προβλήματα των εργαζόμενων. Ετσι στη διάρκεια

ΚΥΡ-ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 9-11-85

του "μορατόριουμ" (μέσα '83 μέχρι μέσα '84) που μοιράστηκαν οι θέσεις του προέδρου (ΠΑΣΚΕ) και γεν. γραμ. (ΕΣΑΚ) στη ΓΣΕΕ παρά τη δυνατότητα της ΠΑΣΚΕ να εκλέξει μόνο δικό της προεδρείο και χωρίς της "ενότιτας". Η ΕΣΑΚ δεν κίνησε ούτε φύλλο στα σωματεία που ελέγγει όταν υπογραφόταν η αντεργατική ΕΣΣΕ (Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας) του '84, η μη χορήγηση καμμιάς αύξησης για το '85 πέραν της ΑΤΑ, ενώ έβαφε το θέμα του άρθρου 4 (που τα ξαναθυμήθηκε τώρα) και συνεργούσε στο πνίξιμο κάθε αγωνιστικής διάθεσης. Όσο για τις κατηγορίες προς το Ραυτόπουλο ότι συγκέντρωσε απαρτία στο Γενικό Συμβούλιο της 31/10 με τη συμμετοχή δεξιών εργατοπατέρων, αρκεί να θυμηθούμε ότι την Πρωτομαγιά '77 έκαναν κοινή συγκέντρωση με το ΕΚΑ του Καρακίτσου. Και ότι ήταν στην ίδια διοίκηση της ΓΣΕΕ που δυο ολόκληρα χρόνια μετά το 22ο συνέδριο δεν άλλαξε ακόμα το καταστατικό της ΓΣΕΕ κομμένο και ραμμένο στα μέτρα των εργατοπατέρων της δεξιάς. Βρεθήκαμε έτσι στην κατάσταση:

Το συνδικαλιστικό κίνημα να εγκλωβίζεται από τις παρατάξεις-παρακλάδια του κομματικού μηχανισμού στην παρακολούθηση των σχέσεων των κομμάτων. Όταν δε ξέφυγε λόγω της όξυνσης των προβλημάτων έδινε υποδειγματικούς αγώνες όπως στα εργοστάσια το '74-'77.

Οι εργαζόμενοι να παραφουσκώνονται από την παρακολούθηση των από τα πάνω "παροχών" νομικής φύσης για τη "διευκόλυνση" των αγώνων τους, όπως την αφαίρεση της διοίκησης της ΓΣΕΕ από την δεξιά και το διορισμό προσωρινής διοίκησης του ΠΑΣΟΚ το '81, το νόμο 1264/82 κλπ που χαιρετίστηκαν από όλους σαν νίκη της εργατικής τάξης. Όμως τα οποιαδήποτε νομικά πλαίσια όσο "φιλεργατικά" και αν είναι λειτουργούν εντέλει σα μπουμεραγκ για τους εργαζόμενους. Γιατί τους στρέφουν στην αναζήτηση χρονοβόρων και τις περισσότερες φορές αναποτελεσματικών μορφών διεκδίκησης των αιτημάτων τους, απομακρύνοντας τους έτσι από το μοναδικό ταξικό σύνθημα τους σε αυτές τις περιπτώσεις: "καμμιά επέμβαση του κράτους και της δικαιοσύνης στα σωματεία."

Να σπάει το κλίμα ταξικής ενότητας έξω από πολιτικές ή κομματικές εντάξεις που χτιζόταν μέσα στους αγώνες όπου και δεξιοί εργαζόμενοι συμμετείχαν εφόσον θίγονταν τα ταξικά τους συμφέροντα και να παρουσιάζεται το φαινόμενο οπαδοί του ΠΑΣΟΚ να σπρώχνονται στην απεργοσπασία.

Σα βασικό συμπέρασμα για τη δεύτερη φάση που εξετάσαμε είναι ότι μετά από μια πρώτη εβδομάδα όπου οι εργαζόμενοι είχαν το πάνω χέρι στην αντιπαράθεση με την κυβέρνηση περάσαμε στη λεκτική περισσότερο αντιπαράθεση των κομμάτων με αιχμή την κρίση στο ανώτερο συνδικαλιστικό όργανο (!).

*****

Απο δω και πέρα, ξεκινώντας από τη διαπίστωση ότι η ΓΣΕΕ και τα μεγάλα Εργατικά Κέντρα, έτσι ή αλλιώς, δεν μπορούν να συντονίσουν τους αγώνες της εργατικής τάξης γιατί το πρόβλημα δεν είναι κύρια να στρέφεται υπέρ ή κατά των μέτρων η ηγεσία τους ούτε βέβαια μια ή δυο 24ωρες απεργίες ακόμα με αποφάσεις των διοικήσεων χωρίς τη γνώμη των εργαζόμενων, πρέπει να προωθηθούν από τους ταξικούς αγωνιστές μέσα στους ίδιους τους χώρους δουλειάς η προοπτική:

Της καθημερινής ζύμωσης ενάντια στα μέτρα ώστε να φτάνουμε σε διαδικασίες Γενικών Συνελεύσεων όπου οι απεργίες θα προετοιμάζονται, θα πραγματοποιούνται και θα επεκτείνονται σε άλλους χώρους από την ίδια τη βάση δίνοντας έτσι τη δυνατότητα να παίρνονται άμεσα υπόψη η αγωνιστική προϊστορία και οι πραγματικές δυνατότητες του κάθε χώρου.

Η απεργία της 14/11 και όποιες άλλες κηρύσσονται από τις Ομοσπονδίες παρέχουν ευκαιρίες μέσα από την συμμετοχή στις συγκεντρώσεις να προπαγανδιστούν τα παραπάνω με μοναδική αιχμή: οι οποιοσδήποτε εξελίξεις στη ΓΣΕΕ και πέρα από το ως τώρα θετικό αποτέλεσμα του πετάγματος των απεργοσπαστών από τη διοίκηση πρέπει να περάσουν από τα δίπλα για να μπου μπροστά πραγματικά ταξικές διαδικασίες και όπου είναι δυνατό άμεσης προώθησης των αγώνων των εργαζόμενων όπου μόνο από κει θα βγουν πραγματικά ταξικά συνδικάτα.

Τα θετικά αποτελέσματα της ώθησης της βάσης προς τα ανώτατα συνδικαλιστικά κλιμάκια ενάντια στις έντριγκες που προωθούν, συνδυασμένα με τη συνεχώς ογκούμενη δυσφορία από τις ανατιμήσεις, διευκολύνουν αυτή την προοπτική.

Όχι λοιπόν απαθείς θεατές των εξελίξεων. Να πάρουμε την υπόθεση των αγώνων στα χέρια μας. (10/11/85)

Το 22ο Συνέδριο της ΓΣΕΕ έγινε στη Βουλιαγμένη Αττικής στις 9-10-11 Δεκέμβρη '83. Συμμετείχαν 583 αντιπρόσωποι από 65 Εργατικά Κέντρα και 64 Ομοσπονδίες. Τα αποτελέσματα έδωσαν: ΠΑΣΚΕ (ΠΑΣΟΚ) 301 ψήφοι (56,9%), ΕΣΑΚ-Σ (ΚΚΕ) 205 ψήφοι (38,7%), ΑΕΜ (ΚΚΕεσ) 22 ψήφοι (4,2%) και Ανεξάρτητοι 1 ψήφος (0,2%). Η ΑΔΗΣΚ του Καρακίτσου απείχε αλλά συμμετείχαν δεξιοί χωρίς να πάρουν μέρος στις εκλογές. Η κατανομή των εδρών στη Διοίκηση και Ε.Ε. ήταν η παρακάτω:

	ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Εκτελ. Επιτροπή
ΠΑΣΚΕ	26	9
ΕΣΑΚ-Σ	17	5
ΑΕΜ	2	1
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ	-	-
Σύνολο	45	15

για το ΕΚΑ και τη σύσκεψη των Δ.Σ. στις 24 Οκτώβρη

Το ΕΚΑ ακολούθησε μια παράλληλη σχετικά πορεία με τη ΓΣΕΕ στις συνδικαλιστικές εξελίξεις. Η διοίκηση εκλέχθηκε στο 13ο Συνέδριο το '83. Η σύνθεση της ήταν: ΠΑΣΚΕ 14, ΔΑΣ (ΕΣΑΚ-Σ του ΚΚΕ) 11, ΑΕΜ (ΚΚΕεσ) 2, σύνολο 27 μέλη. Τα δυο κύρια αξιώματα μοιράστηκαν όπως και στη ΓΣΕΕ, δηλ. πρόεδρος Λ. Κανελόπουλος (ΠΑΣΚΕ) και γεν. γραμ. Πλούμης (ΕΣΑΚ).

Ο συσχετισμός αυτός έσπασε στις 16/10 στη συνεδρίαση για τα μέτρα, την ίδια μέρα που συνεδρίασε κι η ΓΣΕΕ. Μόνο που στο ΕΚΑ η πλάστιγγα έγειρε αμέσως υπέρ της τάσης για την απεργία, που αποφασίστηκε για τις 21/10. Ψήφισαν υπέρ 14 (11 ΕΣΑΚ, 2 ΑΕΜ, 1 Ν. Αρώνης, ανεξάρτητος εκλεγμένος με το ψηφοδέλτιο της ΠΑΣΚΕ), κατά 10 (ΠΑΣΚΕ), λευκά 2 (διαφωνούντες της ΠΑΣΚΕ). Επίσης αποφασίστηκε 48ωρη για την τελευταία βδομάδα του Οκτώβρη με ανοικτή ημερομηνία.

Όπως δείχνει και η διάσπαση υπήρχε στην αρχή ένα κλίμα σχετικά αγωνιστικό με προοπτικές συνέχισης των απεργιών. Στη συνέχεια όμως το ΕΚΑ ακολούθησε τις εξελίξεις στη ΓΣΕΕ, για να φτάσει στις 30/10 να κηρύξει ακόμα μια 24ωρη απεργία για τις 14/11, ώστε να συμπέσει με την απεργία της πλειοψηφίας της ΓΣΕΕ.

Πρέπει να επισημάσουμε ένα χαρακτηριστικό σημείο στις εξελίξεις ως τώρα, που τις διαφοροποιούν από αυτές της ΓΣΕΕ. Η ΠΑΣΚΕ πειθάρχησε στις αποφάσεις της πλειοψηφίας κι έτσι δεν προκλήθηκαν κλυδωνισμοί τύπου ΓΣΕΕ. Τώρα όμως μετά την οριστική διάσπαση στη ΓΣΕΕ ακούγονται σενάρια για δικαστικές παρεμβάσεις κλπ.

Και λίγα λόγια για τον τρόπο λειτουργίας του ΕΚΑ και τη χρησιμότητά του. Το ΕΚΑ μετά το 13ο Συνέδριό του (και δεν μιλάμε για πριν που το είχε η δεξιά και λειτουργούσε σαν εργοδοτικό όργανο) δεν είχε καμμία ουσιαστική συμβολή στην προώθηση των αγώνων των εργαζόμενων. Οι παρεμβάσεις του περιορίζονταν σε παρουσίες μελών της διοίκησης σε τριμερείς, απεργίες κλπ. Δυο χρόνια περίπου μετά το 13ο, και δεν έχει αλλάξει το καταστατικό του, κομμένο και ραμμένο στα μέτρα του εργατοπατριωμού. Όσο για τη χρησιμότητα γενικά των Εργατικών Κέντρων στις σημερινές συνθήκες, υπάρχουν αμφιβολίες κατά πόσο ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες οργάνωσης και πάλης της εργατικής τάξης. Τα Ε.Κ. άρχισαν να ιδρύονται στις αρχές του αιώνα στην Ελλάδα (το ΕΚΑ το 1912) όταν η οργάνωση των εργατών σε σωματεία ήταν εμβρυώδης και έτσι ανταποκρινόταν στις τότε συνθήκες.

Σήμερα βέβαια που οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και η δομή των οικονομικών μονάδων έχουν αναπτυχθεί αρκετά, οι ανάγκες επιβάλουν την οργάνωση των εργαζόμενων κατά βιομηχανικούς κλάδους όπου η σύσφιξη των δεσμών θα είναι πιο ισχυρή λόγω κοινότητας προβλημάτων. Τέτοιοι προβληματισμοί βέβαια είναι ξένοι για τις κυρίαρχες παρατάξεις στο συνδικαλιστικό χώρο, αφού το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι να μετράνε τις ψήφους τους.

Όπωσδήποτε όμως είναι άκαιρο να μπαίνουν για άμεση εφαρμογή τέτοιες σκέψεις, αφού τελικά την τελική ταξική της οργάνωση θα την αποφασίσει η ίδια η εργατική τάξη μέσα από την ανάπτυξη των αγώνων της.

Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Η συγκέντρωση αυτή στις 24/10 στο ΑΚΡΟΠΟΛ, ήταν από τις ελάχιστες συγκεντρώσεις επαφών της διοίκησης με τα ΔΣ των σωματείων-μελών. Αλλά και αυτή, ακόμα πραγματοποιήθηκε όχι για να παρθούν αποφάσεις αλλά για να ανταλλαγούν απόψεις. Τρανταχτή απόδειξη ότι το ΕΚΑ λειτούργησε ως τα τώρα σαν γραφειοκρατικός οργανισμός και όχι σαν ζωντανό σωματείο αποτελεί η πολύ μικρή προσέλευση. Περίπου 500 άτομα παρόντα, σε σύνολο 5-5500 περίπου μελών ΔΣ τουλάχιστον.

Στη σύνθεση του ακροατήριου κυριαρχούσε η παρουσία της ΕΣΑΚ, με πολύ μικρότερη παρουσία του ΠΑΣΟΚ και ελάχιστους δεξιούς, ανένταχτους κλπ. Η συγκέντρωση ήταν έτσι μεθοδευμένη από το προεδρείο όπου μέσα σε 3-3,5 ώρες που διάρκεσε, κάτι λιγότερο από το μισό χρόνο φατώθηκε από τις εισηγήσεις και το κλείσιμο της συζήτησης από τον πρόεδρο και το γεν. γραμ., που ανέπτυξαν τις θέσεις των τάσεων που εκπροσωπούσαν.

Στο λίγο χρόνο που έμεινε για τα ΔΣ παρουσιάστηκαν περί τους 40 ομιλητές μεταξύ των οποίων και μέλη της διοίκησης του ΕΚΑ (!) που υποτίθεται είχαν καλυφθεί από τις ομιλίες του προέδρου και του γεν. γραμ. Αλλά και οι άλλες ομιλίες (οι περισσότερες) θύμιζαν αναλύσεις οικονομολόγων που υπεράσπιζαν ή απέκρουαν τα μέτρα, πρότειναν ή αντιπρότειναν διάφορα πράγματα για "έξοδο από την κρίση", κατάκριναν ή υπεράσπιζαν τη ΓΣΕΕ κλπ. Κανένα συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης παρά μόνο αγωνιστικά λόγια και τίποτε άλλο. Κι ακόμα δεν άκουγες προτάσεις σωματείων βάσει των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, τις διαθέσεις των εργαζόμενων κλπ. παρά μόνο θέσεις παρατάξεων.

Μετά από όλα αυτά πως να μην υπάρχει αδιαφορία για τέτοιου είδους συγκεντρώσεις...

Απο τις 2 Ιούνη και μετά μια σειρά πολιτικών πυροδοτήσεων τραντάζουν τα στάσιμα νερά της κοινωνικής γαλήνης. Η πρώτη διάσπαση της δεξιάς είναι πια πραγματικότητα. Οι διασπάσεις, προνόμιο της εξωκοινοβουλευτικής και κοινοβουλευτικής αριστεράς επεκτείνονται στη δεξιά. Κι έπειτα, με τα νέα κυβερνητικά μέτρα, ξέσπασε εμφύλιος και στο ΠΑΣΟΚ. Κάτι λοιπόν κινείται στον ελληνικό πολιτικό χώρο. Πέρα όμως από αυτήν την διαπίστωση μπαίνει το ερώτημα: οι "διαγραφέντες", "αποχωρήσαντες" και "διαφωνούντες" του ΠΑΣΟΚ τι προσφέρουν σαν εναλλακτική λύση, είναι η εναλλακτική λύση και τι πολιτικό μέλλον μπορούν να έχουν;

Διεργασίες στον πολιτικό χώρο και προοπτικές

η διάσπαση στη Ν.Δ.

Κανείς ίσως δεν θα μπορούσε να προβλέψει μέσα από τις διαμάχες των δελφίνων με την ηγεσία της ΝΔ ότι τα πράγματα θα μπορούσαν να φτάσουν σε διάσπαση, πέρα από μεμονωμένες αποχωρήσεις (Μπούτος, Λιβάνης) που δεν αποτέλεσαν πόλο συσπείρωσης για περαιτέρω εξελίξεις. Ως τώρα η δεξιά ήταν το "μεγάλο χωνευτήριο": από τους "ακροδεξιούς" ως και τους "κεντροδεξιούς". Και όμως η έκπληξη ήρθε με τη ΔΗΑΝΑ του Στεφανόπουλου.

Οι προοπτικές του νέου κόμματος δεν είναι και τόσο ευόλυνες, γιατί ακριβώς δεν καλύπτει κανένα "χώρο". Συνθλίβεται από το ΠΑΣΟΚ που όλο πάει "δεξιότερα" και από τη ΝΔ που εξαιτίας της δημαγωγικής αντιπασοκικής προπαγάνδας της παρουσιάζεται "φιλελεύθερη". Ο δρόμος του είναι η πεπατημένη των άλλων μικρών κομμάτων (ΚΟΔΗΣΟ, ΠΑΡΚΕ, ΕΠΕΝ κλπ), δηλ. η περιθωριοποίηση, φαινόμενο που φαίνεται ότι είναι χαρακτηριστικό της ελληνικής πολιτικής ζωής: δεν υπάρχει χώρος για "μικρά" κόμματα.

η κρίση στο ΠΑΣΟΚ

4 χρόνια διακυβέρνησης χωρίς εσωτερικούς πολιτικούς κλυδωνισμούς είναι ένα φαινόμενο για "σοσιαλιστικού" τύπου κόμμα. Και ασφαλώς δεν αποτέλεσε την ε-

Αυτή η κινητικότητα περιορίζεται ασφαλώς μονάχα σε "εσωτερικό" κομματικό επίπεδο. Δεν πρόκειται λοιπόν για μια ρήξη των μαζών "από τα κάτω" με την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Και δεν μπορούν να ήταν δυνατόν. Οι μάζες έχουν αποκινητοποιηθεί. Αποτέλεσμα κι αυτό της πολιτικής του ΠΑΣΟΚ. Αυτή η διαπίστωση είναι καθοριστική σαν στοιχείο της απάντησης στην ερώτηση που τέθηκε: Τι πολιτικό μέλλον μπορούν να έχουν τέτοιες κινήσεις, ιδιαίτερα δε όταν οι μάζες είναι στο περιθώριο;

Ξαίρεση. Η μόρα λοιπόν αναμενόταν. Το χαρακτηριστικό της όμως είναι ότι οι διαγραφές δεν αγγίζουν πλέον, όπως παλιότερα τη ΒΑΣΗ (διαγραφές υπεύθυνων ΤΟ, ή ολόκληρων ΤΟ κλπ) αλλά την ΚΟΡΥΦΗ και μάλιστα μέλη της ΚΕ. Μέλη που έχουν επίσης ένα άλλο "κοινό χαρακτηριστικό": πρόκειται για συνδικαλιστικά στελέχη του δημόσιου τομέα (εκτός από έναν) όπου η κυβέρνηση προσπάθησε με τον τρόπο της να υλοποιήσει τις ιστορικές διακηρύξεις του '74 για "σοσιαλιστικό μετασχηματισμό". Φαίνεται λοιπόν ότι από την αντίθεση στα κυβερνητικά μέτρα λιτότητας υπάρχει μια συνολικότερη αντίθεση που αναφέρεται στην υλοποίηση ορισμένων διακηρύξεων του '74.

Οι "διαγραφέντες" λοιπόν πού διαφωνούν; Διαφωνούν σχετικά με τις "παρακλίσεις" του ΠΑΣΟΚ. Θέλουν το "ιστορικό" ΠΑΣΟΚ. Από την άλλη μεριά επειδή ενεργοποιούνται στο συνδικαλιστικό χώρο δεν μπορούν να δώσουν κάποια άλλη συνολική πολιτική προοπτική. Το μόνο που μπορούν να κάνουν είναι να πολιτικοποιούν τα ζητήματα που αφορούν το δημόσιο τομέα (κοινωνικοποιήσεις, συμμετοχές, σύστημα πιστώσεων). Γι αυτούς τους δυο ακριβώς λόγους δεν μπορούν να αποτελέσουν μια εναλλακτική πολιτική λύση. Παραμένουν στη "σκιά" του ΠΑΣΟΚ.

Συμπερασματικά δηλ. διαπιστώνεται ότι δεν σημειώθηκαν ακόμα κάποιες πολιτικές ρήξεις μέσα στους συνδικαλιστικούς μαζικούς φορείς που να προωθούν και να οργανώνουν αντικαπιταλιστικές προοπτικές και πρακτικές. Αυτά είναι και τα όρια των οποιωνδήποτε "αριστερών" τάσεων του ΠΑΣΟΚ που ξεκόβουν από αυτό: δεν

μπορούν να παράγουν μόνες τους αντικαπιταλιστική προοπτική, εφόσον είναι δεμένε με το "ιστορικό" πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ. Μάταια περιμένουν ορισμένοι τη δημιουργία οργανώσεων, κομμάτων και φορέων από τέτοιες τάσεις σήμερα. Αυτά γίνονταν το 1910-1920 σε άλλες συνθήκες.

Ανατρέχοντας επίσης στο πρόσφατο παρελθόν μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι, "συμμετρικά" με τη δεξιά, ανάλογες αποχωρήσεις (Ιντζέ, Δρεττάκη κλπ) δεν μπόρεσαν επίσης να δώσουν κάποιο βιώσιμο και πειστικό πολιτικό φορέα. Φαίνεται ότι στην Ελλάδα δεν μπορούν να υπάρξουν ακόμα μικρά πολιτικά κόμματα. Το βάρος των μεγάλων πολιτικών κομμάτων είναι ιστορική κληρονομιά και μάλιστα πολύ συνθλιπτική.

αδρανοποίηση των μαζών και πολιτικό αδιέξοδο

Το ΠΑΣΟΚ κατάφερε να αδρανοποιήσει και να αποπολιτικοποιήσει τα μαζικά κινήματα οικονομικού και κοινωνικού τύπου είτε υποσχόμενο να "καθαρίσει για πάρτη τους" είτε χτυπώντας τα σαν συντεχνιακά ή αντικαθιστώντας τα με κρατικό τύπου φορείς (γέροι, νεολαία, πολιτιστικά κλπ). Σήμερα βέβαια υπάρχει πολιτικό αδιέξοδο, όπως και στις 2 Ιούνη. Τότε οι μάζες δεν θέλανε τη δεξιά, όχι ότι θέλανε το ΠΑΣΟΚ. Το ίδιο και χειρότερο συμβαίνει σήμερα: το ΠΑΣΟΚ βράζει πιο άγρια από τη δεξιά αλλά είναι προτιμότερο από τη δεξιά τουλάχιστον στο γενικό πολιτικό επίπεδο. Οι μάζες λοιπόν προτιμάνε να ζούνε με τον "καρκίνο" τους, το ΠΑΣΟΚ, παρά με τη δεξιά. Οι διάφοροι διαγραφέντες και αποχωρήσαντες από το ΠΑΣΟΚ, παρόλο που μπορεί ένα μεγάλο μέ-

ΚΥΡ-ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 9-11-85

ρος της κομματικής τους βάσης να συμφωνεί με το πολιτικό περιεχόμενο της διαφωνίας τους, δεν μπορούν να είναι η εναλλακτική λύση. Δύσκολο σήμερα να υποστηρίξει κάποια "μικρή" ανερχόμενη πολιτική δύναμη. Το ερώτημα για το "άμεσο" πολιτικό αποτέλεσμα που μπορεί να έχει μια "σωστή" μεν αλλά "μικρή" πολιτική δύναμη αποτελεί τον κύριο αρνητικό παράγοντα. Αυτό σημαίνει ότι οι μάχες πολιτικά βρίσκονται σε χαμηλό επίπεδο διάθεσης για πολιτική πάλη. Απλά συμφωνούν με... τους διαφωνούντες αλλά δεν τους ακολουθούν πολιτικά. Και αυτό είναι ένα αποτέλεσμα της πολιτικής της αποπολιτικοποίησης-αδρανοποίησης του ΠΑΣΟΚ αλλά και του σνομπάριατος των μαζικών συνδικαλιστικών και κοινωνικών φορέων από το χώρο των "επαναστατών" (παραδοσιακών ή "εναλλακτικών") σε όλη την τετραετία που έψαχνε για "νέα επαναστατικά" μεν αλλά περιθωριοποιημένα "υποκείμενα".

προς μια περίοδο πολιτικής αποσταθεροποίησης;

Οι διεργασίες στις κορυφές των κομμάτων και των συνδικαλιστικών οργάνων (ΓΣΕΕ, ΕΚΑ) έχουν αντικαταστήσει τις διεργασίες στη βάση τους δηλ. στα κόμματα και στα σωματεία. Ωστόσο αυτές οι κινήσεις είναι σημαντικές: πρώτα γιατί αμφισβητούνται "από τα μέσα" τα δυο μεγαλύτερα ελληνικά κόμματα και ιδιαίτερα το ΠΑΣΟΚ που ενδιαφέρει και δεύτερο γιατί έσπασε η μονολιθικότητα και η πειθαρχία της πολιτικής-κομματικής ζωής. Πράγματι βουλευτές της ΝΔ ζητάνε "απλή αναλογική" όπως το ΚΚΕ και το ΚΚΕσο, το ίδιο κάνουν και οι αποχωρήσαντες από το ΠΑΣΟΚ (Παναγούλης, Δρεττάκης, Ιντζές) που συνεργάζονται με το ΚΚΕ. Στελέχη της ΝΔ αντιτίθενται στην ηγεσία παραμένοντας στο κόμμα. Ανοικτές διαφωνίες στο ΠΑΣΟΚ. Νέα κόμματα ιδρύονται (ΔΗΑΝΑ, ΛΑΕ).

Σίγουρα μπαίνουμε σε μια καινούργια και "ευρωπαϊκή" φάση της ελληνικής πολιτικής ζωής όπου πλέον οι διαφοροποιήσεις είναι δυνατές, επιτρέπονται, εκφράζονται και προχωράνε. Αυτές οι "παρά φύση συμφωνίες" δείχνουν ότι μπαίνουμε σε μια περίοδο "νενικής συναίνεσης" και πιθανών απρόσμενων συνεργασιών που ξεπερνάνε τις γενικές περιχαρακωμένες κομματικές αντιπαράθεσεις.

Χαράζεται ή μάλλον διαφαίνεται η προοπτική της εμφάνισης στην Ελλάδα κυβερνήσεων συνασπισμού ή στηριζόμενων κοινοβουλευτικά από άλλα κόμματα σπάζοντας τη μονολιθικότητα της ελληνικής πολιτικής ζωής, τις περιφημες "αυτοδυναμίες" που για ΝΔ και ΠΑΣΟΚ απαιτούνται σαν προϋποθέσεις διακυβέρνησης. Η νέα αυτή δυναμική θα παράγει σίγουρα νέες διεργασίες πολιτικής ανακατατάξεων και "αποσταθεροποίησης". Μήπως μπαίνουμε στην "ιταλική φάση" της πολιτικής ζωής;

η εξωκοινοβουλευτική αριστερά

Ο χώρος της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς έδωσε ότι ήταν ιστορικά δυνατό να δώσει (ίδρυση και υπεράσπιση εργοστασιακών σωματείων, επιτροπές υποστήριξης πολιτικών κρατούμενων, συμμετοχή στους εργατικούς αγώνες, επιτροπές για το στρατό κλπ). Ο ρόλος της όμως έληξε κάπου εκεί. Και ούτε βέβαια πρόκειται να ξαναβρεί ζωντάνια, δύναμη ανανέωσης και την παρθενιά της με το μανδύα του "οικολογικού" και του "εναλλακτικού" απλά και μόνο γιατί δεν υπάρχουν στην ελληνική κοινωνία συνθήκες ανάπτυξης τέτοιων κινήσεων και άρα οι προτεινόμενοι δρόμοι δεν αντιστοιχούν στο στάδιο ανάπτυξης της ελληνικής κοινωνίας.

Ο "χώρος" απλά αυτοδιατηρείται με αποσπασματικές κινήσεις τύπου Κάραβελ, Χημείου, παρέμβασης στις εκλογές, "εναλλακτική συνάντηση '85". Εδώ δεν βρισκόμαστε στη Γερμανία όπου οι μάζες, ιδιαίτερα οι νεολαϊστικές, μπουχτισμένες από δεκαετίες κοινοβουλευτικής παράδοσης και εναλλαγής Χριστιανοδημοκρατών-Σοσιαδημοκρατών αντιδρούν παλεύοντας σε επιμέρους πλατφόρμες (ειρηνιστικό, οικολογικό, σκουάτερς). Στην Ελλάδα βρισκόμαστε πολύ πιο πίσω. Τώρα μόλις άρχισαν οι μάζες να έχουν επαφή, μετά από δεκαετίες "δεξιάς" διακυβέρνησης με τη σοσιαλδημοκρατία του ΠΑΣΟΚ. Από την άλλη μεριά η ελληνική πολιτική σκηνή κυριαρχείται από σφαιρικές πολιτικές προτάσεις και προγράμματα. Η ΝΔ, το ΠΑΣΟΚ, το ΚΚΕ, το ΚΚΕσο προτείνουν προγράμματα. Ο "χώρος" αντιπροτείνει σε αυτά επιμέρους πλατφόρμες (συμπράσταση στους φαντάρους, πάλη ενάντια στην καταστολή κλπ). Όσο λοιπόν και αν αυτά είναι σημαντικά, από πλευράς καθημερινής πολιτικής δουλειάς, δεν μπορούν να αντιπαρατεθούν σαν γραμμή προγραμματική στις σφαιρικές προτάσεις των κομμάτων. Είναι "φυγή προς τα μπροστά".

από που ν' αρχίσουμε σήμερα

Η αντιπαράθεση που μπορεί λοιπόν να γίνει; Μπορεί να γίνει μόνο στους μαζικούς χώρους (κοινωνικούς και συνδικαλιστικούς) δηλ. μέσα στην κοινωνία (και ο "χώρος" είναι έξω από αυτήν κλεισμένος στο γκέτο του) Μονάχα η παρουσία μας μέσα στην κοινωνία, προωθώντας τις δικές μας αντιλήψεις, θα μας επιτρέψει να γενικεύσουμε στη συνέχεια τις επιμέρους πρακτικές μας στους διάφορους τομείς και να τις ενσωματώσουμε σε μια φερέγγυα πολιτική αντικαπιταλιστική πρόταση και πρόγραμμα. Εκεί είναι το μέλλον, αν βέβαια θέλουμε να έχουμε μέλλον.

Όσοι φεύγουν από το ΠΑΣΟΚ και τα ΚΚΕ από μόνοι τους δεν μπορούν να παράγουν τα σπέρματα μιας άλλης πολιτικής πρότασης, γι αυτό είτε σβήνουν (βλ. παλιότερα "κίνηση των 300", "αριστερά του ΚΚΕ") είτε παραμένουν σαν η δεξιά ή η αριστερά του ΠΑΣΟΚ και του ΚΚΕ (για το ΠΑΣΟΚ: ΛΑΕ: Λαϊκή Αγωνιστική Ενότητα, Ξεκίνημα και για το ΚΚΕ: ΑΚΕΠ: Ανεξάρτητη Κίνηση Εργατικής Πολιτικής, "Ενότητα" των διαγραμμένων τυπογράφων, Κίνηση Διαγραμμένων από το 1955 κλπ). Απέναντι σε αυτήν τη σύγχυση εμείς μπορούμε να συμβάλλουμε δίνοντας το πολιτικό στίγμα που θα πολώσει όλες αυτές τις προσπάθειες για μίαν άλλη εναλλακτική πρόταση κοινωνίας, την αντικαπιταλιστική, την κομμουνιστική.

Η περίοδος που ανοίγει μπροστά μας είναι σημαντική, όχι βέβαια γιατί ανοίγονται μεγάλες προοπτικές δυνατότητες επαφών με τις μάζες (που είναι αδρανείς, καχύποπτες και μπλοκαρισμένες) αλλά γιατί δι-

νεται η τελευταία (ως δυνατότητα παρέμβασης) ώστε το μπλοκάρισμα της ελληνικής πολιτικής ζωής να μην είναι το πιασγύρισμα στη δεξιά ή η συνέχιση της αδρανολήσης με το ΠΑΣΟΚ (που αντικειμενικά μακροπρόθεσμα στρώνει το δρόμο στη δεξιά) ή κάποιες καινούργιες αυταπάτες "συμμαχικών κυβερνήσεων".

Συμμετοχή σε αυτές τις διεργασίες και παρέμβαση με τη δική μας τοποθέτηση δε σημαίνει για μας τόσο επαφή με "διαγραφέντες" και "διαφωνούντες" αλλά κύρια προώθηση μέσα στους μαζικούς χώρους, παρόλες τις τρομερές δυσκολίες, εκείνων των εναλλακτικών προοπτικών και πρακτικών που βάζουν οι διαγραφές, οι αποχωρήσεις, η δημιουργία νέων πολιτικών σχημάτων.

Πρέπει να γίνει επιτέλους αντιληπτό ότι μια αντικαπιταλιστική, κομμουνιστική προοπτική και οργάνωση δεν μπορεί να ανδρωθεί τραβώντας κόσμο στη σημερινή αναγκαστική απομόνωση των επαναστατών αλλά πηγαίνοντας και καταχτώντας δεσίματα με την κοινωνία. Και αυτό είναι μια υποκειμενική επιλογή. Οι αντικειμενικές συνθήκες βεβαία παραμένουν όχι και τόσο ευνοϊκές. Προϋπόθεση όμως της επιτυχίας είναι η επιλογή. Και η επιλογή είναι εκείνη που μετράει σήμερα παρά τα μη ορατά και άμεσα αποτελέσματα κάποιων πρώτων κοινωνικών επιλογών. Είναι μια "ύστατη έκκληση" στους συντρόφους να βγουν από την επαναστατική απομόνωση. Η κοινωνική επανάσταση αφορά και γίνεται από την κοινωνία, όχι από το περιθώριο της.

από σελ. 5 "Η λιτότητα και η πραγματική αντιπρόταση"

- *ενάντια στην αύξηση της παραγωγικότητας δηλ. της εκμετάλλευσης
- *ενάντια στα ψευδοδιλήμματα στήριξης της κρατικής ή της ιδιωτικής οικονομίας
- *ενάντια στην ψεύτικη ενότητα του προλεταριάτου (εργατών, υπαλλήλων, άνεργων) με όλα τα αφεντικά (μεγάλα ή μικρομεσαία)
- *ενάντια στην απάτη στήριξης της "εθνικής οικονομίας" ή "εθνικής ανεξαρτησίας"
- *ενάντια στην προοπτική δήθεν ξεπεράσματος της κρίσης μέσα από την αμφίπλευρη λιτότητα

Για να γίνει κεντρικό μας σύνθημα:

ΟΛΗ Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΙΣ ΠΛΑΤΕΣ ΑΥΤΩΝ ΠΟΥ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ:
ΤΩΝ ΑΦΕΝΤΙΚΩΝ

Απαραίτητη όμως προϋπόθεση για την προώθηση αυτής της προοπτικής είναι να γίνει καταληπτό σε όσους θα την προωθήσουν ότι δεν αρκεί η στεία και σεχαριστική λεκτική παράθεση των παραπάνω μέσα από κάποιες από τα πάνω διακηρύξεις αλλά η δουλειά πέρα από πολιτικές διαφορές ώστε αυτή η προοπτική να ξεπετάγεται και να προωθείται μέσα από την καθημερινή πάλη.

(10/11/85)

■ Η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου μπήκε σε εφαρμογή στις 18/10, βάσει του άρθρου 44. παράγρ. 1 του Συντάγματος για "εξαιρετικά επείγουσα και απρόβλεπτη ανάγκη".

Η εφαρμογή μέχρι το τέλος του '87 σημαίνει στην ουσία, αν δεν αχρηστευθεί στην πράξη από τους εργαζόμενους, πορεία διάλυσης του κινήματος.

Το περίεργο βέβαια είναι ότι ενώ η παραδοσιακή αριστερά κατάκρινε την Πράξη έκανε... την πάπια για τον Σαρτζετάκη που την υπόγραψε. Τι άλλο να έκανε βέβαια αφού τον "πρόεδρο όλων των ελλήνων" τον ψήφισε και αυτή.

■ Σύμφωνα με έγγραφο του Σημίτη (5/11) ο εισαγόμενος πληθωρισμός δεν θα αφαιρείται από την ΑΤΑ του τετράμηνου που θα τρέχει αλλά από τον πληθωρισμό του ... προηγούμενου (!) τετράμηνου. Που σημαίνει ότι με την επόμενη αναπροσαρμογή χάνουμε ακόμα 1,4% αφού ο πληθωρισμός του τελευταίου τετράμηνου του '85 υπολογίζεται γύρω στο 14% (ο εισαγόμενος, γύρω στα 20% του συνολικού, θα είναι 2,8%) ενώ ο πληθωρισμός του α' τετράμηνου του '85 είναι γύρω στο 7% (ο εισαγόμενος 1,4%).

Όπως μας τα βγάζουν ένα-ένα στη φόρα στο τέλος προβάλλεται ότι η ΑΤΑ δεν θα δίνεται από τους εργοδότες στους εργαζόμενους αλλά από τους ... εργαζόμενους στους εργοδότες.

Ταξικές...

■ Ο θάνατος Κανελλόπουλος βγήκε παραμονές 28ης Οκτώβρη να μας θυμίσει την... εθνική έξαρση... εκείνων των ημερών και να μας καλέσει να αποδεχτούμε τα μέτρα όσο οδυνηρά και αν είναι... για όλους μας. Προφανώς ο θαυματοποιός γεροξεκούτης που κατάφερε κάποτε να κάνει το Μακρονήσι "Παρθενώνα", χάνει και αυτός από τα μέτρα αφού ζει αποκλειστικά από τη... φτώχη του συσταξούλα!

ΚΥΡ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 9-11

... παρατηρήσεις

■ Στη συζήτηση στην ΕΡΤ (4/11) του εκπροσώπου του ΚΚΕσο Γρηγόρη Γιάνναρου με δημοσιογράφους για τα μέτρα, ο κομμουνιστής αυτός πρότεινε μεταξύ άλλων, για τον περιορισμό των εισαγωγών να εκτελωνίζουμε τη ροζ σαμπάνια στο Γερολυμένα, βάζοντας μάλιστα και έναν υπάλληλο που δεν θα διακρίνεται για τη γρηγοράδα του, όπως κάνουν και οι Ιταλοί για τα σαλιγκάρια.

Μετά από αυτά έχουν δίκιο στο ΠΑΣΟΚ όσοι υποστηρίζουν ότι οι τηλεοπτικές συζητήσεις με εκπροσώπους των κομμάτων ωφέλησαν την κυβέρνηση. Δεν είχαν και τίποτε διαφορετικό να πουν οι άνθρωποι.

■ Ο πρόεδρος του ΣΕΒ Παπαλεξόπουλος έβαλε στις 6 Νοέμβρη και άλλους 6 όρους για να κάνουν τα αφεντικά επενδύσεις. Μάλιστα είπε ότι "για να βγει η οικονομία από την κρίση πρέπει να συμφωνήσουν οι βιομήχανοι και οι εργαζόμενοι σε ένα σύστημα που θα εξαρτά την αύξηση των μισθών και ημερομισθίων από την αύξηση της παραγωγικότητας κατά επιχείρηση" (Ελευθεροτυπία 7/11). Τι θα γίνεται όταν θα πέφτει η παραγωγικότητα (ή όταν θα την εμφανίζουν πεσμένη) θα μας το εξηγήσουν προφανώς μια άλλη φορά.

Το αξιοσημείωτο είναι ότι βγήκε και από τα... αριστερά στην κυβέρνηση, βάζοντας σαν έναν από τους έξι όρους τη "λιγότερη χρήση νόμων και περισσότερη τριμερών (εργαζόμενοι-εργοδοσία-κράτος) θεσμών" (Ελευθεροτυπία 7/11). Πόσο μοιάζουν αυτά με τις προτάσεις των διάφορων "αριστερών" για "αυτοσυγκράτηση", "συνενόηση" κλπ.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ - ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

■ Και ποιος δεν επιστρατεύτηκε αυτές τις ημέρες για να μας πείσει για την εθνική ενότητα. Από τον Κανελλόπουλο και τον Πεπελάση, μέχρι το "Σαρατόγκα" και τους χούλιγκανς. Ακόμα και το Βαφειάδη με τον Τσακαλώτο έβγαλαν στην τηλεόραση.

ΚΥΡ-ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 9/11

Το επόμενο

«κομμουνιστικό πρόγραμμα»

Στο "Κ.Π." που θα κυκλοφορήσει προσεχώς θα υπάρχουν μεταξύ άλλων (αν δεν υπάρξει πρόβλημα χώρου) και άρθρα για:

- *Την κατάσταση στα "Ναυπηγεία Ελευσίνας".
- *Την παρέμβαση-απολογισμό της "Αντικοινοβουλευτικής Πρωτοβουλίας" στις εκλογές της 2 Ιούνη.
- *Τη δουλειά με τούρκους, κούρδους και έλληνες συντρόφους για το στήσιμο του "Κέντρου Ελληνικής-Τούρκικης-Κούρδικης Αλληλεγγύης".
- *Μια ιστορική ανάλυση της κοινωνίας στην Τουρκία.
- *Την τεχνολογία και την εργατική τάξη.
- *Το ρατσισμό στην Γαλλία.
- *Την κρίση της 3ης Διεθνούς (20-26) και το βιβλίο του Χ. Γκρούμπερ για τους Λένιν, Λούξεμπουργκ, Μπορντίγκα κλπ.

Λίγη υπομονή παιδιά και έρχεται...

**Όχι
ίσο μοίρασμα των βαρών
όλη η κρίση στις πλάτες
των αφεντικών**

